GRADSKA KNJIŽNICA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3,50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. —Priopćeno po retku D.10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDJELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 27 AUGUSTA 1935 — BROJ 262

Pripreme na Malti

La Valleta 27. — Policija je podijelila stanovništvu letke u kojima se daju upute kako se svijet ima vladati u slučaju napadaja s otrovnim plinom iz zraka

Jučer je ovamo stigao parobrod „Newquay", a sutra se očekuje još pet velikih parobroda, koji imaju donijeti dijelove za 140 najmodernijih bombardera.

Nakon što je prekjučer otputovala jedna flotila engleskih razarača za Sueski kanal, danas su stigli novi razarači ukupno 27 jedinica i tri krstarice, Kairo, Lowestoft i Norfolk. I ove će jedinice otploviti za Crveno more.

Novi ministri

Beograd 27. — Nakon demisije Nikole Preke, Dr. Auera i Ingnjata Stefanovića postavljeni su: za zastupnika ministra socijalne politike i narodnog zdravlja Mirko Komnenović ministar za fizičko vaspitanje; za ministra šuma i ruda Đura Janković ministar bez portfelja; za ministra pravde Dr. Mile Miškulin, narodni poslanik.

Brzojavni pozdrav Dr. Mačeka zboru udružene opozicije u Kragujevcu

Kragujevac 27. — Dr. Maček je poslao zboru ovaj pozdrav, koji je pročitao Ljuba Davidović, a glasi: „Ostajuć s Vama u borbi za čovječnost i pravicu, molim Vas da isporučite moj pozdrav cijelom zboru i zahvalnost svim Vašim biračima iz Šumadije, za junačko držanje u nejednakoj borbi. Naglašujem ponovno svoju vjeru da srpski seljački narod ne može biti ni za kakvo nadvladivanje, i zato je sigurno da je naša zajednička borba bacila živo sjeme ondje, gdje će plodove jednako žeti i Srbi i Hrvati i Slovenci. — Dr. Maček

Koliko je stajao državu Jeftićev režim

Ljubljana 27. — „Slovenec" donosi da je za predizborni zbor, koji su priredili Dr. Marušić i Pucelj u Ljubljani, gdje je govorio i Jeftić, željeznička uprava primila je ukupno tri hiljade dinara. jer karta Beograd—Ljubljana i natrag stajala samo 6 dinara. Ako je istina da je na zbor došlo 5000 učesnika iz Beograda onda se može izračunati koliku su štetu pretrpjele državne željeznice.

Za niški zbor, koji je sazvao bio Nikola Uzunović, a organizirao Dr. Kramer, ostalo je državnim željeznicama nepokritih 7,000.000 Dinara.

Zbog toga tvrdi „Slovenec" dohotci su državnih željeznica od ministrovanja Dr. Korošca u saobraćaju do pada Jeftićeva režima *pali za jednu milijardu dinara*, čemu nije kriva svjetska gospodarska kriza. „Slovenec" traži *da se krivci izvedu pred sud.*

Deset smrtnih osuda izrečeno je već u Fieri (Albanija) protiv učesnika poslijednje pobune.

Sva arapska štampa odlučno se protivi zatvaranju Sueskog kanala.

O Berlinskoj nesreći rušenja tunela

Ova slika prikazuje ruhrske rudare, specijalnu momčad za spasavanje koju su doveli avionom iz Essena do Berlina, a koju su pozvali za radove za spasavanju pri srušenom rovu tunela, da iskopaju rov kroz nagomilane mase zemlje i ruševina.

Napredak akcije za spasavanje.
Rudari došli su do dna tunela te uspjeli su iskopati rov do prvog zasutog vagona.

Usprkos grozničavim radovima u spasavanju još uvijek nije uspjelo spasiti zasute berlinske nesreće rušenja. Iako se pokazalo da su znakovi kucanja, koje je čuo jedan radnik, a koji su opet podigli nadu da će se žrtve moći još žive spasiti, samo varka čutila, ipak se sve pukušava eda bi se novim poprečnim rovovima došlo do zasutih.

Dr. Goebbels kod mjesta nesreće gdje više puta na dan pregleda radove za spasavanje čiji napredak na našoj slici je jasno vidljiv.

Prije sastanka Lige naroda Vel. Britanija neće ništa poduzimati protiv Italije, već prepusta poredničku ulogu Lavalu.

Kanadski ministar pretsjednik je izjavio da će u slučaju talijansko-abesinskog rata Kanada zauzeti neutralan stav.

Situacija je ozbiljna

Nakon razlaza trojne konferencije u Parizu ima mjesta svakojakim nagađanjima, a nije čudo, što je većina njih pesimistička. Znalo se je, doduše, da će u Parizu teško doći do sporazuma, ali se je očekivalo da lo da će odatle ipak biti naviještena formalna solidarnost zapadnih sila u akciji za održanje mira i poretka u Evropi, ako dođe do formalnog talijansko abesiuskog sukoba. Radi toga se i Saint-Brice u „Journalu" od 21. o. mj. i pita, hoće li moći da bude uspostavljena saradnja u Evropi, koja je sad događajima u Africi kompromitovana? A treba i to znati, da se je u poslijednje vrijeme i u samoj Evropi odigralo mnogo toga, što ne ide u prilog gorespomenutoj solidarnosti, a što je Njemačkoj dobro došlo s obzirom na njene nepritajene tendencije.

Nego, sve to ne bi bilo još tako opasno, a ni važno, kad bi se uistinu čisto i jasno znalo, što misli i što kani Vel. Britanija. Njeno je držanje od Strese pa dalje u mnogočem enigmatično. Je li u Stresi bio predviđen pohod Italije u Abesiniju? Na to će se pitanje po svoj prilici navraćati skori i dalji historiografi. Teško je vjerovati, da bi se Mussolini bio odvažio na taj korak, da je mogao makar iz daleka naslutiti sadanuj oporbu Engleske. A ako on uza svu tu oporbu ide dalje nesmetano svojim putem i prkosi pače svim kritičnim izjavama iz tolikih strana svijeta, onda se mora pretpostaviti, da je on ili potpuno svijestan svega, što preduzimlje ili da se zaljeće u jednu od najkobnijih avantira. Ovo posljednje teško je vjerovati kad se zna koliko je realizma uopće u njegovoj politici.

Ima ih, koji misle, da bi se mogle naći još mogućnosti za mirno rješenje talijansko-abesinskog spora. Mnogo se nade polaže u Društvo naroda čije se vijeće sastati 4 narednog mjeseca. Uloga je Francuske pri ovom sporu teška. S jedne strane ona ne može da se zamjeri Italiji, a s druge treba da ide što moguće više paralelno s Engleskom i radi Abesinije i radi Evrope. Kad bi se Engleska konačno odvojila i prešla k sankcijama, Francuska bi, u takvom slomu politike Strese, morala da traži novu orijentaciju.

Situacija je ozbiljna, ali samo u toliko, u koliko je sadanji stav Velike Britanije neopoziv. Ako nije takav, onda se konflikt može lokalizovati u samoj Africi, inače opasnost je očita, da se njegove dimenzije razmaknu do nepredvidljivih granica.

U vezi s time razumljivo je što Ita-

Ovih dana počeli smo slati list mnogima koji do sada ga nijesu primali. Umoljavamo tu Pn. gg. ako ga žele zadržati neka nam odmah dostave pretplatu od samih Din 12.- U protivnom slučaju nek list odmah povrate.

lija i Francuska požuruju sklapanje Podunavskog pakta. Tome pridolazi u prilog čvrsta odluka Londona da uz bilo koju cijenu očuva mir. Postoji vijest da Italija Njemačkoj nudi pakt o nenapadanju.

U bezbroju vijesti i kombinacija, koje sada niču, jedna bi valjda jedina bila od značaja, jer bi s najvećim postotkom vjerojatnosti mogla da situaciju poboljša i konačno smiri, a to je vijest, da u Londonu postoji i ta smiona osnova, po kojoj bi se imalo pristupiti novoj podjeli kolonijalnih mandata, kojom bi bila zadovoljna ne samo Italija, nego i Njemačka.

Ali, uvažujući sadanji razvoj situacije u istočnoj Africi, mi smo mišljenja, da će Italija uza sve to i ondje htjeli, da postigne svoj cilj barem u pogledu sigurnosti svog kolonijalnog posjeda. Ona odsnle ne može uzmaknuti nego samo uz cijenu jednog pozitivnog rezultata.

Velika Britanija to vidi i zna i za svaki slučaj pripravlja se i ona, da ne bude bilo čim iznenađena. U Londonu se nalazi arapski kralj Ibn Saud i s njim se vode pregovori o engleskom predlogu, da Engleskoj definitivno otstupi Akabu, najvažniju stratešku točku na Crvenom moru. Na uzvrat će Ibn Sauda podupirati ekonomski i izgraditi mu željezničku iz Damaska u Medinu. U Egiptu se također opažaju izvjesne mjere opreza, koje sutra mogu da poprime značaj i defenzive i ofenzive.

Abesinija se, s malim zadovoljenjem, također sprema. Sve upućuje na predvidjanje, da je rat neizbježiv. To je tim očitije, kad se potanje ispitaju do sad preduzeti koraci Italije i kad se uvaži izjava baruna Aloisi-a, koju je dao pred svoj odlazak iz Pariza. „Wiener Neueste Nachrichten" od 21 o. mj. donijele su pod napisom: „Aufmarsch in Abessinien" članak od jednog vojnog stručnjaka, u kojem je potanko opisana ratna spremnost Italije i Abesinije.

Talijansko abesinski spor ulazi u svoju najpresudniju fazu.

Medjutim diplomatski odnosi izmedju Italije i Abesinije nisu još prekinuti. Postoji još uvijek mogućnost diplomatskih intervencija. Ne uspiju li, bit će najveća briga diplomacije, a osobito engleske, da se rat lokalizuje u samoj istočnoj Africi i da se tako Evropa poštedi od jedne nove konflagracije.

Prestoje sudbonosni dani. Situacija je napeta, ozbiljna do skrajnosti.

D. Sirovica.

PITANJE SELJAČKIH DUGOVA

Beograd 27. — Ponovno je održana sjednica ekonomsko-finansijskog komiteta ministra. Poslije sjednice ministar finansija Dušan Letica dao je novinarima saopćenje da je pod predsjedanjem ministra finansija održana sjednica ekonomsko finansijskog komiteta, koja je trajala od 11 do 13 sati. Sjednici da je prisustvovao i pretsjednik vlade Dr. Stojadinović, a raspravljalo se o pitanju seljačkih dugova. Ima četiri predloga kako bi se to pitanje riješilo.

USA neće ostati neutralna

Washington 27. — Izjava demokratskog senatora Peppea koji je kazao da ne vjeruje da bi USA mogla ostati neutralna u slučaju ratnih zapleta u Evropi, izazvala je u senatskim krugovima veliko uzbuđenje. Grupa senatora koja je predložila zakon o neutralnosti Sjedinjenih Američkih Država počinjela je tim povodom predlog po kojemu senat objavlju je da nijedan od njegovih članova nije ni posredno ni neposredno ovlašten da kao pretstavnik Senata djeluje u inozemstvu.

Uvođenje week-end karte na željeznicama

Ministatstvo saobraćaja uvelo je jednom uredbom week end karte na relacijama od 6—250 km. a koje će važiti za nedjelje i praznike. Ove izletničke karte dobivaju se za 50 posto jeftinije od normalnih cijena, dok djeca imaju 75 popusta. Pravo upotrebe ovih karata je samo na putničkim vlakovima u I i II razredu bez obzira u kom pravcu.

Bliže informacije mogu se dobiti kod „Putnika".

Epidemija bolesti spavanja širi se u Japanu. Sve protumjere ostale su sada bez uspjeha.

Posjeta bivših talijanskih ratnika Francuskoj odložena je na neodredjeno vrijeme.

Velika vatra na Berlinskoj radioizložbi

U ponedjeljeljak proculo se u glavnom gradu Reicha u kasno večernje doba alarmna vijest o velikoj vatri koja ga je izbila na izloženom području na Kaiserdammu te da je veliki paviljon IV potpuno uništen.

Vatrogasci i političke organizacije pri svome poslu gašenja pred paviljonom IV koji je sadržao mnogo skupocijenih sprava.

Slatkim Vašim curicama

kupite **za školu** našu haljinicu **Sekica**. Vi ćete se veseliti kako će to Vašim ljubimicama dobro pristajati!

TIVAR ODJEĆA

za svu djecu!

Predstavka svećenstva Ninske Biskupije

Svećenstvo Ninske Biskupije uputilo je ovu predstavku: Nj. Visosti Knezu Namjesniku, Nj. Preuzvišenosti Papinskom Nunciju, Ministarskom Savjetu, Ministru vanjskih posala, Ministru unutrašnjih dela, Skupštini i Senatu u 792 primjerka:

U konkordatu sklopljenom 25 jula 1935 god. stoji, da se obnavlja Ninska biskupija. Iz pouzdanih izvora se razabire, da se ne radi o jednoj neovisnoj biskupiji sa svojim posebnim biskupom, već o biskupiji, koja je podvrgnuta Šibenskom biskupu.

U eri, kad se uskrisuje uspomena slavnog Grgura Ninskoga i priznaje se u svečanom dokumentu njegov amanet — naša glagolica — narodnim pravom, povreda je njegove svijetle uspomene ovakovo krnjavo ostvarenje njegove biskupije.

Ova biskupija sa svojih stotinu župa ostatak je bivše Zadarske nadbiskupije, koju je kraljevina Italija i danas radi svog prestiža podigla na visinu nadbiskupije i ako su joj od prvotnog teritorija ostale samo tri župe.

Stoga u ime čitavog pučanstva ove parokije, koja pripada Ninskoj biskupiji tražimo, da se ta biskupija oživotvori sa svojim samostalnim biskupom, nasljednikom velikoga Grgura.

Datum 22 kolovoza 1935.

Mala antanta

Mala antanta pretstavlja prvenstveno jedan defanzivan savez između Čehoslovačke, Rumunije i Jugoslavije koji ima za cilj da očuva postojeće stanje stvari, stvoreno mirovnim ugovorima. Pri njegovom sklapanju imalo se nàročito u vidu sprečavanje svake povrede Trijanonskog i Nejskog ugovora koji su doneli: Čehoslovačkoj oslobodjenje ispod tuđinske vlasti i stvaranje nezavisne države, a Jugoslaviji i Rumuniji oslobođenje i prisajedinjenje svoje još neoslobođene jednokrvne braće. Ipak ne treba smatrati da Mala antanta ima jedino za osnovu tu potrebu za održavanjem status-kvoa. Na protiv ona je zasnovana još i na tradicionalnom prijateljstvu i zajednici interesa između Čehoslovačke, Rumunije i Jugoslavije koji nikada u prošlosti nisu bili pomućeni ma i najmanjim sukobom.

Cjela zajednička istorija i Čehoslovaka i Rumuna i Jugoslovena bilježili: samo dobre i prijateljske odnose koji su oduvjek vladali između njih. Tako začetak Male antante nalazi se još u 1848 godini, a zatim 1882 i 1895 g. kada su se Srbi, Čehoslovaci i Rumuni u bivšoj austro ugarskoj Monarhiji našli okupljeni oko zajedničkog programa za odbranu svoje ugrožene narodnosti i svoje individualnosti. A kada se ima u vidu zajedničko slovensko poreklo između Čehoslovaka i Jugoslovena, i ranije prisni saveznički odnosi između Rumuna i Jugoslovena koji su osvješteni hiljadugodišnjim prijateljskim susjedstvom, može se s pravom zaključiti da je njihova zajednica bila već odavno predodređena.

Kad se posmatra razvitak Male antante od njenog osnivanja 1920 godine do danas, mogu se jasno opaziti tri odvojene faze u tom njenom istorijskom razvitku.

Prva faza mogla bi se nazvati fazom triju odvojenih defanzivnih saveza, i ona ide od 14 augusta 1920 g. do 1929 g. Druga faza karakteriše se time što tada već imamo jedan u pravom smislu defanzivan trojni savez, i ona ide od 21 maja 1929 do 16 februara 1933 g. I najzad treća faza koja ide od 16 februara 1933 g. odlikuje se pretvaranjem toga trojnog defanzivnog saveza u jednu pravnu međunarodnu ličnost, odvojenu od država članica, ali koje su ipak zadržale svoju punu suverenost.

Mala antanta u prvoj fazi

U prvom periodu Malu antantu su činila tri defanzivna saveza i to: Ugovor od 14 augusta 1920 godine između Čehoslovačke i Jugoslavije. Ugovor od 23 aprila 1921 godine između Čehoslovačke i Rumunije, i najzad Ugovor od 7 juna 1921 između Rumunije i Jugoslavije. Sva tri ugovora predviđaju održavanje mira stvorenog mirovnim ugovorima, specijalno održanje stanja stvorenog Trijanonskim ugovorom od 24 juna 1920 godine. Prema tome u slučaju jednog neizazvanog napada od strane Mađarske, ugovorajuće strane obvezale su se na ukazivanje vojne pomoći jedna drugoj, ali je ugovor između Rumunije i Jugoslavije predviđao pored toga još i održanje Nejskog ugovora t. j. međusobnu garanciju u slučaju napada od strane Bugarske. Sva tri ugovora sankcionisala su savezničke veze jednom vojnom akcijom triju sila. Predviđeno je bilo još i to da ugovarajuće strane ne mogu zaključivati ugovore o savezu sa nekom trećom državom, bez prethodnog mišljenja druge ugovarajuće strane.

Važno je istaći da su u ono vrijeme Čehoslovačka, Rumunija i Jugoslavija zaključile jedan čisto defanzivan sporazum za održanje stečenog mira. Prema tome, one su postupile sasvim u duhu 21 člana Pakta Društva naroda, koji dopušta takve religionalne sporazume u cilju održanja postojećeg stanja stvari.

Poslije obnavljanja tih triju defan-

GRADSKE VIJESTI

Uspjele jedrilačke utakmice

U nedjelju su održane jedrilačke utakmice oko otoka Kaprije, koje je organizirao jahting klub „Val“ u zajednici sa Mornaričkom komandom. Utakmica je u svakom pogledu veoma uspjela i za svo vrijeme borba između pojedinih takmičara bila je veoma napeta. U 9.30 sati startovalo je kod Logorunskih vrata ukupno 13 ladja i to osam jahting kluba „Val“ i pet kraljevske mornarice. U početku je vjetar bio prilično slab, ali je nešto docnije dunuo prilično jak, tako da su i postignuta vremena odlična.

Prvi je stigao na cilj već u 14.30 sati g. Duško Blažević, drugi g. Karlo Rossi, i treći potporučnik g. Glavinić. Takmičari su stizali na cilj jedan za drugim, tako da je drugi stigao na cilj svega 5 minuta iza prvog. Ako se uzme u obzir da je staza bila duga čka 16 morskih milja u vazdušnoj liniji, onda se može dobiti prava slika koliko je borba među takmičarima bila napeta.

Od barkasa kraljevske mornarice prva je stigla pod komandom poručnika b.b. g. Avrama, a druga pod komandom poručnika fregate g. Price.

Noć na „Jadriji“

Jachting-klub „Val“ priređuje u subotu 31 t. m. svoju drugu „Noć na Jadriji“ za koje se vrše već potrebite pripreme koristeći se pri tom iskustvom od prošlog puta. Pored toga što će se kupalište lijepo okititi i iluminirati za vrijeme cijele večeri svirаće kompletni orhestar mornarice, što će pored raznih drugih atrakcija koje su u pripremi doprinjeti da ova noć na Jadriji bude najuspjelija priredba sezone. Cijena za odlazak i povratak ostaje ista, t. j. svega 5 dinara po osobi. Pored ostalog biraće se i najljepša dama večeri koja će dobiti titulu „Mis Val 1935“.

Ukrali vreću zobi

Knežić Jovo pok. Luke u dogovoru sa kočijašem Žepinom Anton, ukrao je jednu vreću zobi u težini od 72 kg. za vrijeme dok je ova bila kolima Žepine prevožena sa stanice. Zob je bila vlasnost g. Marka Tarle na čiju su prijavu krádljivci i uhvaćeni. Ukradenu zob, čija je vrijednost bila 108 din. Knežić je prodao jednom težaku za 90 din.

Policija je odmah pronašla kradljivce i vratila ukradenu robu.

Još nije uveden prvi razred na ovdašnjoj preparandiji

Još prije dužeg vremena zatraženo je od ministarstva prosvijete da se na ovdašnjoj učiteljskoj školi ponovo uvede ukinuti prvi razred. Obzirom da ova preparandija ima veliko i prostrano područje kao i da se javlja toliki broj đaka da se može ponovo uvesti prvi razred, zatraženo je od nadležnih pretstavkom ponovna uspostava prvog razreda i tom prigodom obrazloženo je od kolike je važnosti i potrebe za ove krajeve da ova Učiteljska škola ostane i nadalje, jer se ukidjanjem ovoga razreda preparandija osudila na potpuno zatvaranje. Mada je u pretstavci naglašena hitnost ove molbe i njenog rješenja, nadležni do danas nisu našli za shodno da riješi ovo pitanje, i ako se nalazimo već na početku školske godine.

Gradsko poglavarstvo u Šibeniku tim povodom uputilo je juče telegrafsku pretstavku Ministru prosvjete, u kojoj se urgira rješenje ovoga pitanja sa napomenom da se do sada prijavilo za upis u prvi razred 29 muških i 81 ženska, što čini ukupno 110 đaka od kojih dosta njih sa svršenim petim i šestim razredom gimnazije.

Na kraju pretstavke u ime cjelokupnog stanovništva apeluje se na Ministra prosvjete i izražava nada, da će se sa ovim krupnim kulturnim pitanjem za naš grad postupiti hitno i sa puno razumjevanja te da će se donjeti pravilno i zadovoljavajuće rješenje.

SPORT

Uvjerljiv revanche

»Osvit« — »Dinara« (Knin) 4:1 (2:0)

Nedjeljni dvoboj starih rivala u prijateljskoj utakmici privukao je na igralište mali broj publike. Razlog je i suviše jaka vrućina koja vlada posljedjuja dva tri dana. Taj mali broj gledalaca veselo je napustio igralište zadovoljan uspjelim revanchem za „Osvitov“ poraz u prvenstvu.

Treba naglasiti da je pobjeda domaćih uvjerljiva ali malobrojno izražena omjerom golova. „Osvit“ je zaslužio daleko veću pobjedu. Momčad je predvela bolju igru od gostiju i s njom osigurala terensku premoć koja je raznim prekidima trajala veći dio igre. Ostalo vrijeme proteklo je u ravnopravnoj igri s obe strane. Zatim je propušteno bezbroj sigurnih šansa. Da je samo četvrtina „sjela u mrežu“ gosti bi primili pola tuceta. Osjetljiva premoć i nekoliko upravo idealnih situacija za visoku pobjedu imao je „Osvit“ prvih dvadesetak minuta. Tada je sve išlo „kao namazano“; cijela momčad, od golmana do krila, dala je vrlo dobru partiju. Kroz to vrijeme pala su dva gola od mogućih i sigurnih 4 do 5. Do kraja poluvremena igra je uglavnom otvorena sa malom premoći „Osvita“. Drugo poluvreme odigrano je sad sa neizmjeničnim navalama, sad sa premoći domaćih s kojom se i završila.

Igrači

Prvog poluvremena igra je protekla u miranom tonu. Upravo prijateljski. Po izmjeni strana naoštrise se pomalo jedni i drugi. Bilo je faulova i izazivanja tuče, ali do nje na koncu nije došlo.

Gosti su, za razliku od prošle u takmice, prilično zatajili. Možda je i tome kriva bolja igra domaćina željnog revanchea. Momčad je imala mnogo slabih mjesta koja nije mogla parirati vrlo dobra uža odbrana, kao najbolji dio teama gostiju. Izdvojiti bi se moglo još tri igrača: žilavog centarhalfa, malo lijevo krilo (kažu Hajdukova škola) i suvu desnu polutku. Ostali su pokazali samo požrtvovanje.

„Osvit“ je dao jednu od boljih igara. Momčad je dobro uigrana i kao cjelina dosta solidna. Fali joj bolja taktika u napadu, širenje igre i vraćanje polutke unatrag. Koja se linija najviše istakla u skupnosti teško je reći. Koliko je jedna odskakala popuštala, toliko i druge. Kad bi se baš moralo pronaći onog najboljeg, onda bih dao prelmućstvo halfs-liniji, ali za jednu minimalnu nianšu.

Kao pojedinac zatajio potpuno nije nijedan. Ipak ispod ostalih bili su Košta i Zajc. Košti se ne može zamjeriti kad se zna broj njegovih treninga. Izdvojiti najbolje nije teško. Znate već da ću reći: Kacijan. Šut na gol nije ga mnogo služio—tek toliko da dade dva gola. U istu liniju s njim treba staviti golmana Novaka kao veoma požrtvovnog, elastičnog i sigurnog. Jednom ga je svega lopta iznenjerila, ali tu se srećom našao Rončević I. i spasio siguran gol. Sunko i Munitić odigrali su svih 90 minuta vrlo dobro. Lopta se lijepo oduzimala isto tako dodavala. Rončević III dao je rijetko dobru partiju. Ovog puta, začudo, bio je i srčan. Begu vidite kao golgetera? Ovog puta je „četvorku“ drugarski podijelio sa Kacijanom. Butorac se najnesretnije proveo. Najdivnije šanse za gol a sve promašene. To ga ipak nije spriječilo da se u polju slaže sa drugovima iz napada.

Sudio je dosta slabo g. Berislav Maričić. P. Z.

PODODBORU GOSPOĐA „KNJEGINIA LJUBICA“ u Šibeniku priloživše prigodom smrti nezaboravljene blagopok. *Ljubice Krstanović*: g. g. Tejić M. 100 din., Smoljanović N. 50 din., Obitelj Sp. Vuinovića, pošt. čin. u m. 50 din., Obitelj J. Verića, upr. Srpske banke u Kninu 30 din., Montuori N. 30 din., Triva S. uprav. osnovne škole u Plavnu, Triva Dimitrije, Rakasović V., Knežević M. upr. pošte, Petranović ud., Triva Miloš sr. škol. nadzornik, Obitelj Glise Leso i g-đa Berć R. Marija po din. 20, Triva Vladimir, Kašić Kr. Jela, Triva D. Jovanka, Dedić M. Ana, Prostran St. Olga, Knežević M. Zlatka i Sirotković Ive, sekr. upr. pošte po dinara 10.

Svima plemenitim priložnicima Pododbor srdačno blagodari, a pokojnici miloj neka je vječan pomen!

PRIMARIUS Dr. NEVEN ČOŠIĆ, specijalista za očne bolesti povratio se sa dopusta, te ponovno ordinira kao i dosada.

ivnih ugovora, 31 augusta 1922 godine. Ugovor između Čehoslovačke i Jugoslavije dopunjen je novim odredbama. Te odredbe predviđaju ne samo održanje mira, već i njegovo uvršćenje, kao i konsolidaciju i proširenje političkih i ekonomskih veza između dvije države. Mala antanta, jednom formirana, dala je odmah na osao i preduzela je blagotvorn k ako po pitanjima koja su intereso ala države članice, tako i po pitajima koja su se odnosila na čitavu rednju Evropu. U tome cilju Mala ntanta je održavala bilo redovne pedodske konferencije, bilo vanredne onferencije kad se iznenada pojavljivalo kakvo pitanje čije je rješenje zatjevalo saradnju triju saveznika.

U toj svojoj prvoj fazi Mala antan a je održala 9 redovnih periodskih onferencija. Na njima su tri ministra oljnih poslova savezničkih zemalja vjek rasmatrali sve međunarodne emlje koji su se u datome trenutku ostavljali na dnevni red i donosili shodna rješenja po njima. Politika koju je vodila Mala antanta za ovih prvih 9 godina svoga života, bila je od velike koristi za evropski mir, kao i za posebne interese triju država. U teškim trenutcima, Mala antanta je stvarno mnogo doprinosila održanju evropskoga mira i njena se riječ uvjek glasno čula u svima pitanjima koja su interesovala međunarodni pravni poredak u Društvo Naroda.

Mala antanta u drugoj fazi

Nova faza u životu Male antante otpočela je sa tripartitnim ugovorom od 21 maja 1929 godine koji nosi naziv: „Opšti akt o mirenju, izbornom sudu i sudskom rješenju sviju sporova između tri države Male antante“.

Glavna odlika ovog ugovora koji je predviđao mirno rješenje svakog sukoba koji bi izbio između tri prijateljske zemlje jeste u tome što je veza između Čehoslovačke, Rumunije i Jugoslavije tada bila uprošćena i utvrđena jednim jedinim ugovorom. Na taj način trojni savez koji je i do tada postojao defakto postao je i po formi jedinstven.

27 jula 1930 godine donjet je i statut Male antante, kojim su ubičajeno postupanje i praksa Male antante za vrijeme prve decenije njenog života pretvoreni u pisana pravila. Tim statutom regulisane su tri stvari: 1) sastanci tri ministra inostranih poslova. Utvrđeno je da se oni mogu sastajati svaki put kad to prilike zahtjevaju, ili bar jedanput godišnje. 2) Što se tiče položaja članova Saveza, sačuvan je princip potpune jednakosti. 3) Prestavništvo Male antante prema inostranstvu uređeno je tako da u danom slučaju pretstavnik jedne države može pretstavljati i obe ostale.

U ovom svom novom obliku Mala antanta je postigla još veće uspjehe nego u prvoj fazi. Uspjela je da izdejstvuje izbor jednog svog pretstavnika za člana Stalnog Savjeta Društva naroda. Izbor je pao na jugoslovenskog delegata i to za period od septembra 1929 do septembra 1932 god. Docnije su i pretstavnici Čehoslovačke i Rumunije naizmjenično zauzimali to počasno mjesto.

Na Haškoj konferenciji iste godine Mala antanta je mnogo doprinjela rješenju istočnih reparacija, i još jednom pokazala svoju vrijednost kao jedan međunarodni organizam koji radi samo na konsolidaciji evropskoga mira.

Problem carinskog saveza između Austrije i Njemačke, ili prostije rečeno „anšlus“, koji se postavio 1932 godine, zahvaljujući samo energičnoj akciji Male antante nije bio rješen u onom pravcu koji bi kompromitovao cjelu konstruktivnu politiku u Centralnoj Evropi.

Mala antanta u trećoj fazi

Treća faza Male antante, ujedno i najvažnija nastaje od potpisivanja organizacionog pakta Male antante od 16 februara 1933 godine. Dotični Pakt pretvorio je Trojni savez između

Štrajk soboslikarskih radnika

Juče su stupili u štrajk soboslikarski radnici zbog malih plaća i prekomjernog rada. Prema njihovoj izjavi, oni su podnijeli zahtjev da im se plate povise, kako bi njihov trud bio pravilno nagrađen a uz to da im se smanji radno vrjeme jer su do sada radili prekovremeno. Ovom štrajku solidarno su prišli svi soboslikarski radnici pa čak i naučnici. Juče cjeli dan išli su pjevajući po gradu i svraćali pozornost na sebe. Prema njihovom tvrđenju oni će štrajkovati do god im se njihovi zahtjevi ne uvaže.

U FOND NARODNE ŽENSKE ZADRUGE priložili su da počast uspomenu blagopok. *Adolfa Makalu*: Anka Paut, Neda Smiljanić Rapo i Ida Koštan po dinara 20. — Da počaste uspomenu blagopok. *Ljubice Krstanović*: Obradović Kožul din. 100., Paut Anka din. 30., g-đa Nella Smiljanić Rapo i Ika Koštan din. 20.

Oglas licitacije

Kod Banovinske bolnice u Šibeniku održat će se dana 12 septembra 1935 godine u 11 sati prije podne prva ofertalna licitacija za nabavku mesa, kruha, mlijeka i ostalih živežnih namirnica, a za vrijeme od 1 oktobra 1935 do 31 marta 1936 godine. Istoga dana održati će se licitacija za nabavku peradi, kokošjih jaja, povrća i voća, a za vrijeme od 1 oktobra do 31 decembra 1935. Zanimanici se mogu za potanje obavijesti obratiti ekonomatu bolnice za vrijeme uredovnih časova".

V. d. upravnika bolnice:
Dr. J. Pasini.

Školske aktentaše

dobijete najjeftinije

u trgovini koža cipela i športskih potrebština

ALEKSANDAR ANWEILER

šibenik

ul. Kralja Tomislava 4.

Specijalna radiona cipela!

Još nešto o općinskom liječniku u Silbi

(Prvo zvono)

Nije mi bila namjera, da vješću o sjednici općinskog odbora u Silbi izazivam polemiku, u vezi sa pitanjem općinskog liječnika u Silbi, jer to možda momentalno nije aktuelno, Ali sada, kada se već čulo „drugo zvono", hoću da objasnim neke momente u članku gospode S. A. i D. D.

„Drugo zvono" se do duše čulo, ali u istinu nije dalo svoj pravi ton (bar za neupućene) i prema tome je potrebno „štimati"...

Gg. S.A. i D.D. su mišljenja, da bi trebalo na daleko tražiti općinu koja bi imala tako neprirodno sjedište, kako je to slučaj sa općinom Silba. Medjutim je ovu tvrdnju jednostavno oboriti, kada se pogleda geografska karta, te se vidi, da su odlomci općine Silba — Olib, Silba, Premuda i Ist — smješteni tako, da bi bilo upravo *protuprirodno*, kad bi u kojem drugom od ovih mjesta bilo sjedište općine. Ako sa otokom Molatom stvar drugčije stoji. te bi on geografski više pripadao općini Božavi nego Silbi, tko je tome kriv?

Dalje gg. S.A. i D.D. ističu idealnu vezu odlomka općine Silbe sa Prekom, te kao primjer iznose dvosatnu vožnju iz Molata do Preka, za razliku od četirisatne vožnje do Silbe. Pitamo: zašto n. pr. nije spomenut Ist (kojeg se namjerno u ovo uviači — kako bi do toga bilo više!) od kojeg se do Preka hoće puna 4 sata vožnje parobrodom, a na Silbu — sa najmanjom „batelicom" — može se prevesti za samih 40—50 minuta?

Nadalje, po pisanju gg. S.A. i D.D. izgleda, da je do sada i da će morati u buduće odlomci — Molat, Premuda i Zapuntel — snašati čitav trošak za liječnika, a da Silbi, gdje se nalazi liječnik, ne plaća ništa. Medjutim se zna, da odlomci Silba i Olib plaćaju zajedno dvije trećine cjelokupnog troška za liječnika, a ostali odlomci skupa — Molat, Ist, Premuda, Brgulje i Zapuntel — jednu trećinu. Kada bi se bilo do sada, ma na koji drugi način, podijelio trošak koji ima općina na liječnika, (kako bi to za pravo moralo biti), nebi Silba sama plaćala više od 33 posto cjelokupnog troška, već prema pučanstvu niti 20 posto.

Biće možda tako, da nikada nije išao iz Molata nijedan bolesnik u Silbu k liječniku. Ali to nije za ništa drugo već jedino radi toga, što je općinski liječnik svake druge sedmice u Molatu, kao i to, ako je nekome, po odlomcima potrebna hitna pomoć pozove liječnika, te ovaj kroz par sati, sa motorom, na mjestu.

I ovdje je opet — pod kraj članka — „intonirana" stara pjesma: *„Liječnika sa nemogućim sijelom u Silbi ne želimo izdržavati"*. Ne radi se tu dakle o trošku i liječniku u opće, već je očita tendenca — *radi se o sijelu liječnika ili bolje o sjedištu općine*..

Konačno, mi opet ne namećemo nikome liječnika, a niti možemo koga da prisilimo na to, ali smo svjesni da nam je on neophodno potreban — i to ne samo Silbi...

Toni Kuljerić

Tijesno

Tijesno 24 augusta 1935.

Jutros oko 6 sati poslje podne, poslje punih devet dana, pronadjeno je dijete Medića iz Mrljane koje je nastradalo prigodom brodoloma kod otoka „Bisaga", o čemu je u jednom od ranijih brojeva lista bilo objavljeno. Leš je prenesen u Tijesno, na čijem je groblju bilo i pokopano.

Majka djeteta i bliža rodbina stigla je u Tijesno nekoliko sati poslje sprovoda, koja posjetivši još nezakopana sina na groblju srušila se u nesvjesticu više puta od prteške boli za izgubljenim jedincem.

Djed djećaka priča, da je pokojnog prigodnim putovanjem za Split poveo sa sobom u namjeri da ga slika i da fotografiju uputi njegovom ocu u Ameriku, koji je to vruće želio.

— G. —

Vodice

Nevjera žene upropastila obitelj

Pred 6 mjeseci Vodice su doživjele jednu ljubavnu senzaciju. Jednog jutra rano ustao je da pođe motorom u Šibenik Petrov Ante zemljoradnik iz Vodica. Pošto je stigao kusno na obalu, to je motor prije otputovao, a on se povratio svojoj kući. Došavši do kućnih vratiju htio je da ih otvori, ali su ista bila s unutrašnje strane zatvorena. Stao je dozivati ženu, a kako ona nije dolazila da otvori, to je ponovno zvao. Najednom se vrata otvore, a mjesto njegove žene pojavio se na vratima njegov susjed jaki i krepki mesar Ivan Miše. Vlasniku kuće bilo je jasno da se u njegovoj kući obavljalo nešto nedozvoljena. Potrčao je u kuću da uzme sredstvo kojim je kanio obračunati sa neželjenim susjedom, koji je tako rano pohodio njegovu kuću, za vrijeme njegove otsutnosti, međutim gost je pobjegao.

Nesretni čovjek otjerao je ženu zbog njezina čina. Od tada jadniku letjele su kobne misli po glavi, jer je uvidio da je njegova sreća i njegov obiteljski život porušen. On je ostao bez žene, a djeca bez svoje majke. Zdvajao je i u toj zdvojnosti u petak na veče 23 t. mj. zgrabio je revolver i htio je da obori čovjeka koji je skrivio njegovu nesreću. Ljudi koji su se našli u blizini uhvatili su napadača koji je ipak opalio 2 hitca i jednim od njih pogodio u nogu zavođača svoje žene zadavši mu ozledu. Ranjeniku je odmah pružio pomoć opć. ljekar Dr. Karović, koji kaže da rana nije opasna po život.

Poslije toga napadač Petrov Ante uhvaćen je i poveden na žandar. stanicu, koja ga je sutradan odvela u Šibenik i predala u sudske zatvore. Pri odlasku prep ručivao je svoju djecu koja su sad i bez oca i matere. —ć.

Upisivanje Ženske Zanatske škole — ulica sv. Luce — za djevojčice za novu šk. god. 1935-36 i to 1, 2 i 3 septembra od 9-11 pr. p. i od 4-6 p. p Informacije kod upisa.

Traži se 2 prazne sobe s pećima u gradu u poslovne svrhe, od 1. IX. Adrese ostaviti u upravi lista.

Kotla *rakijska* sistema „Deroy". — Prodaju se tri komada.

Primam na hranu i stan 2 učenika srednjih škola iz viših razreda. Time da bi podučavali jednog učenika II razreda.

Čehoslovačke, Rumunije i Jugoslavije, koji je i do tada bio vrlo tjesan i prisan, u jedno jedinstveno međunarodno tjelo. Mala antanta tim Paktom postala je skoro jedna savezna država sujgeniris koja grupiše u sebi skoro 50 milijona ljudi, rešenih da budno bdiju nad očuvanjem granica svojih zemalja i mira u Evropi.

Kao i prethodna tri ugovora o Savezu izmedju Rumunije, Čehoslovačke i Jugoslavije, pakt postavlja Maloj antanti ovaj cilj: održanje mira protiv svake revizije ugovora koja bi dovela do promjene status-quoa u Centralnoj Evropi. Samo su sada svojim paktom ove tri države Male antante otišle i dalje, jer su pored održanja mira postavile sebi i zadatak i to da svoj Savez potpuno organizuje i naprave ga trajnim i čvrstim. One prestaju biti samo pasivni čuvari, da bi postale aktivni tvorci bezbjednosti. Mala antanta je prema tome prešla iz faze čisto defanzivne u fazu konstruktivnu. Ona je pokušala da pored svog osnovnog zadatka da održi status-quo u Centralnoj Evropi, proširi svoje političke i ekonomske odnose sa svima državama koje budu voljne to učiniti. U tom cilju Čehoslovačka, Rumunija i Jugoslavija izjednačile su potpuno vodjenje svoje opće politike, i to pomoću jednog naročitog zajedničkog organa — stalnog Savjeta Država Male antante. Stalni savjet obrazuju Ministri inostranih poslova triju savezničkih država. On se obligatno sastaje bar triputa godišnje, i to jedanput u Ženevi prilikom redovnih skupština Društva naroda. Taj Stalni Savjet može se smatrati kao jedno pravo zajedničko ministarstvo inostranih poslova Male antante za vodjenje koordinovane spoljašnje politike triju država. Pretsjednik Stalnog Savjeta je uvijek Ministar inostranih poslova one države u kojoj se u datom trenutku on sastaje. Pored toga postoje i pomoćni organi Stalnog Savjeta: Sekretarijat, koji je takodjer stalan, i ekonomski Savjet pomoću koga države Male antante dolaze do što uže privredne kooperacije. Ekonomski Savjet obrazuju tri nacionalne sekcije od kojih je svaka sastavljena od pet delegata-članova. Oni se brinu o trgovinskoj politici uopće, kao i zemljoradničkim, industrijskim i finansijskim pitanjima čitave Male antante,

Akcija ovako reorganizovane Male antante bila je u posljednje vrijeme vrlo raznovrsna i vrlo plodna. Poznato je da Mussolinijev predlog od 18 marta 1933 godine o stvaranju jednog direktorljuma od četiri velike sile koji bi se postavio iznad Društva naroda, samo zahvaljujući energičnom zauzimanju Male antante nije ostvaren u svojoj prvobitnoj formi i zamišli, već prema francuskom memorandumu od 10 aprila 1933 godine. A poznato je da je prema dotičnom memorandumu oduzet prvobitnom tekstu njegov revizionistički karakter, kao i dejstvo jednog pravog direktorijuma po ugledu na one predratne.

Države Male antante prišle su londonskoj konvenciji od 3 jula 1933 g. koju je zaključila Sovjetska Rusija sa susjednim državama o definiciji napadača i napada. Sklopile su pakt o prijateljstvu i nenapadanju sa Turskom, i pokušale da se približe Bugarskoj i svima ostalim državama koje su voljne da saradjuju na općem miru. Tako Mala antanta, u zajednici sa Balkanskim sporazumom, radeći na sklapanju širih regionalnih sporazuma, pošto je pokušaj da se zaključi jedan opći pakt propao, specijalno izmedju podunavskih zemalja, stvara mogućnost za sklapanje jedne evropske unije koja bi obuhvatila sve evropske države.

U miroljubivost i istrajnost Male antante u radu na stvaranju bezbednosti u svijetu, ne može niko da posumnja naročito poslije tragičnog 9 oktobra prošle godine, kada je ona dala najuzvišeniji primjer te svoje miroljubivosti i želje za mirom. C. P.

širite »TRIBUNU«

Štampa i izdanje: Odlik. Grat. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik, Stanislav Vitaliani